

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецька область, 87515, тел. (0629) 52-53-94, (098) 482-18-54
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu mariupol sv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Дніпро

«27» лютого 2024 року

Слідчий слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях старший лейтенант юстиції Курбанов Севастян Рустамович, розглянувши матеріали кримінального провадження №22023050000002685, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 26.06.2023, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Куліковій Ірині Олександрівні, 29.03.1975 року народження, громадянці України, уродженці м. Горлівка Донецької області, раніше не судимій, зареєстроване місце проживання: Донецька область, м. Горлівка, вул. Остапенка, буд. 56, кв. 38, особі, яку документовано паспортом громадянина України № ВК041462, виданий 06.08.2004 Центрально-міським РВ Горлівського МУ УМВС України в Донецькій області, -

про те, що вона підозрюється у здійсненні громадянином України дій, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН), до складу якої входять Україна, російська федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав і резолюціями: від 16.12.1970 № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21.12.1965 № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав і про обмеження їх незалежності і суверенітету від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, визначено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію або втручання у будь-якій формі або з якої б то не було причини у внутрішні і зовнішні справи інших держав. Закріплені обов'язки держав утримуватися від: збройної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації; надання сприяння, заохочення або підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на своїй території навчання, фінансування і вербування найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада УРСР проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною. Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної

Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Всупереч вказаним нормам Президент російської федерації, а також інші представники влади російської федерації, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV), від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та военний конфлікт проти України.

З цією метою 22.02.2022 Президент російської федерації підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів російської федерації.

В цей же день Президент російської федерації, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації Федеральних Зборів російської федерації звернення про використання Збройних Сил російської федерації за межами російської федерації, яке було задоволено.

Керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей 23.02.2022 звернулися до Президента російської федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки».

Президент російської федерації 24.02.2022 оголосив про своє рішення почати військову операцію в Україні, після чого був відданий наказ на вторгнення підрозділів Збройних Сил російської федерації на територію України.

Після цього, 24.02.2022 на виконання вищевказаного наказу військовослужбовці Збройних Сил російської федерації шляхом збройної агресії, незаконно вторглися на територію України через лінію державного кордону України, розташовану в Автономній Республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Київській, Сумській, Чернігівській та інших областях та шляхом застосування зброї здійснили напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи,

організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, житлові масиви та інші цивільні об'єкти, а також здійснили окупацію частини території України, чим вчинили дії на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується до теперішнього часу та призводить до тяжких наслідків.

Указані дії супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами, є окупацією частини території суверенної держави Україна і міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

24 лютого 2022 російської федерації проти України на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України. Указом Президента України № 573/2022 від 12 серпня 2022 року його строк неодноразово продовжено та діє до теперішнього часу.

Відповідно до Наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», вся територія Маріупольського району Донецької області, починаючи з 05.03.2022 перебуває в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

Законом України від 22.05.2022 № 2265-IX «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського тоталітарного режиму в Україну» російська федерація визнана державою - терористом (державою - агресором).

Надалі, у невстановлений органом досудового розслідування дату та час, але приблизно у жовтні 2022 року, представниками окупаційної адміністрації держави-агресора створено заклад освіти під назвою «Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Мелекинская школа» администрации Першотравневого района», яке розташоване за адресою: вулиця Гагаріна, буд. 78, с. Мелекіне, Мангушська селищна громада, Маріупольський район, Донецька область, на основі приміщень та матеріальних цінностей

комунального закладу – Мелекінська загальноосвітня школа I-III ступенів Першотравневої районної ради Донецької області.

У період тимчасової окупації села Мелекіне Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області окупаційною адміністрацією російської федерації всупереч законам України прийнято рішення про впровадження стандартів освіти російської федерації.

Відповідно до ч. 2 ст. 14 «Федерального закона «Об образовании в Российской Федерации»» від 29.12.2012 № 273-ФЗ (далі - закон № 273-ФЗ) в освітніх організаціях освітня діяльність здійснюється на державній мові російської федерації, якщо цією статтею не встановлено інше. Викладання та вивчення державної мови російської федерації в рамках освітніх програм, що мають державну акредитацію, здійснюються відповідно до федеральних державних освітніх стандартів та освітніх стандартів.

Відповідно до п. 6 ст. 2 закону № 273-ФЗ федеральний державний освітній стандарт - сукупність обов'язкових вимог до освіти певного рівня та (або) до професії, спеціальності та напряму підготовки, затверджених залежно від рівня освіти федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції з вироблення та реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері загальної освіти, або федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції з вироблення та реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері вищої освіти.

Відповідно до ч. 5 ст. 11 закону № 273-ФЗ федеральні державні освітні стандарти загальної освіти розробляються за рівнями освіти.

Стандарти основної загальної освіти (1-4 класи) у системі освіти російської федерації затверджено наказом міністерства освіти та науки російської федерації від 06.10.2009 № 373 «Об утверждении и введении в действие федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования» (зареєстрований в міністерстві юстиції рф 22.12.2009 за № 15785) (далі – ФГОС № 373).

У відповідності до п. 6 цього стандарту федеральний державний освітній стандарт початкової загальної освіти направлений на забезпечення духовно-морального розвитку та виховання учнів при отриманні початкової загальної освіти, становлення їхньої громадянської ідентичності як основи розвитку громадянського суспільства; збереження та розвитку культурного різноманіття та мовної спадщини багатонаціонального народу російської федерації, права на вивчення рідної мови, можливості отримання початкової загальної освіти рідною мовою, оволодіння духовними цінностями і культурою багатонаціонального народу росії

Згідно з п. 19.3 цього стандарту, навчальний план початкової загальної освіти передбачає обов'язкове вивчення наступних навчальних предметів: російська мова та літературне читання, рідна мова та літературне читання рідною мовою, іноземна мова, математика та інформатика, суспільствознавство та природознавство (навколишній світ), основи релігійних культур та світської етики, мистецтво, технологія, фізична культура.

Стандарти основної загальної освіти (5-9 класи) у системі освіти російської федерації затверджено наказом міністерства освіти та науки російської федерації від 31.05.2021 № 287 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования» (зареєстрований в міністерстві юстиції рф 05.07.2021 за № 64101) (далі – ФГОС № 287).

У відповідності до п. 1 цього стандарту, федеральний державний освітній стандарт основної загальної освіти забезпечує формування російської громадянської ідентичності учнів як складової їх соціальної ідентичності, що є усвідомленням індивідом приналежності до спільності громадян російської федерації, здатності, готовності та відповідальності виконання ними своїх громадянських обов'язків, користування правами та активної участі в житті держави, розвитку громадянського суспільства з урахуванням прийнятих в суспільстві правил та норм поведінки; збереження та розвиток культурного різноманіття та мовної спадщини багатонаціонального народу російської федерації, реалізацію права на вивчення рідної мови, можливості отримання основної загальної освіти рідною мовою, оволодіння духовними цінностями та культурою багатонаціонального народу російської федерації.

Згідно з п. 33.1 цього стандарту, до навчального плану основної загальної освіти входять наступні обов'язкові для вивчення навчальні предмети: російська мова, література, рідна мова та (або) державна мова республіки російської федерації, рідна література, іноземна мова, друга іноземна мова, математика, інформатика, історія, суспільствознавство, географія, фізика, хімія, біологія, основи духовно-моральної культури народів росії, образотворче мистецтво, музика, технологія, фізична культура, основи безпеки життєдіяльності. Навчальний предмет «Математика» предметної галузі «Математика та інформатика» включає навчальні курси «Алгебра», «Геометрія», «Вірогідність і статистика». Навчальний предмет «Історія» предметної області «Суспільно-наукові предмети» включає в себе навчальні курси «Історія росії» та «Загальна історія».

Відповідно до п. 15 цього стандарту програма основної загальної освіти, у тому числі адаптована, реалізується державною мовою російської федерації.

Стандарти середньої загальної освіти (10-11 класи) у системі освіти російської федерації затверджено наказом міністерства освіти та науки російської федерації від 17.05.2012 № 413 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта среднего общего образования» (зареєстрований в міністерстві юстиції російської федерації 06.07.2012 за № 24480) (далі – ФГОС № 413).

У відповідності до п. 3 цього стандарту, федеральний державний освітній стандарт середньої загальної освіти направлений на забезпечення формування російської громадянської ідентичності учнів; збереження та розвиток культурного різноманіття та мовної спадщини багатонаціонального народу російської федерації, реалізації права на вивчення рідної мови, оволодіння духовними цінностями та культурою багатонаціонального народу росії; виховання то соціалізації учнів, їх самоідентифікацію виховання шляхом

особистісно та суспільно значущої діяльності, соціального та громадянського становлення, у тому числі шляхом соціального и громадянського становлення, у тому числі шляхом реалізацій освітніх програм, що входять до основної освітньої програми.

Згідно з п. 18.3.1 цього стандарту, навчальний план середньої загальної освіти передбачає обов'язкове вивчення наступних навчальних предметів на базовому та поглибленому рівні: російська мова, література, рідна мова та (або) державна мова республіки російської федерації, рідна література, іноземна мова, друга іноземна мова, математика, інформатика, історія, суспільствознавство, географія, фізика, хімія, біологія, фізична культура, основи безпеки життєдіяльності.

Так, у жовтні 2022 року (точний дата та час органом досудового розслідування не встановлено), громадянка України Кулікова Ірина Олександрівна, 29.03.1975 року народження, достовірно володіючи інформацією, що з 24.02.2022 підрозділами збройних сил та інших військових формувань рф здійснено повномасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна, та розуміючи, що вчиняються дії, направлені на зміну меж території України у порушення порядку, встановленого Конституцією України, свідомо та добровільно прийняла рішення перейти на бік ворога, тобто на сторону окупаційної влади рф.

Реалізуючи свій злочинний умисел, Кулікова Ірина Олександрівна, після окупації віськовослужбовцями зс рф с. Мелекіне Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області а саме у жовтні 2022 року (точна дата та час органом досудового розслідування не встановлено), усвідомлюючи, що дана територія окупована державою-агресором, керуючись ідеологічними та корисливими мотивами, умисно, добровільно прийняла рішення залишитися на вказаній тимчасово окупованій території, надавши згоду на співпрацю з окупаційною владою рф та прийнявши пропозицію обійняти посаду т.зв. «исполняющего обязанности директора «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждение «Мелекинская школа» администрации Першотравневого района», яке розташоване за адресою: вул. Гагаріна, буд. 78, с. Мелекіне, Мангушська селищна громада, Маріупольський район, Донецька область.

В подальшому, приблизно у грудні 2023 року (точну дату і час органом досудового розслідування не встановлено) остання була призначена на посаду т.зв «директора «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждение «Мелекинская школа» администрации Першотравневого района», яке розташоване за адресою: вул. Гагаріна, буд. 78, с. Мелекіне, Мангушська селищна громада, Маріупольський район, Донецька область.

Продовжуючи виконувати свій злочинний умисел, маючи мету, направлену на здійснення громадянином України дій, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, Кулікова І.О., згідно з посадовими обов'язками керівника освітньої установи, передбаченими чинним законодавством держави-агресора – рф, з урахуванням вимог Федерального закону № 273 від 29.12.2012 «Про освіту в Російській

Федерації» у редакції від 08 грудня 2020 року; вимог ФДОС ПЗО, ФДОС ОЗО та ФДОС СОО, затверджених Наказом Міністерства Освіти Росії №373 від 06.10.2009 (зі змінами від 11.12.2020); № 287 від 31.05.2021 та ФДОС СОО, затвердженого Наказом Міністерства Освіти Росії № 413 від 17.05.2012 (у редакції від 11.12.2020) з урахуванням СП 2.4.3648-20 «Санітарно-епідеміологічні вимоги до організацій виховання та навчання, відпочинку та оздоровлення дітей та молоді», а також Наказу МОЗ соцрозвитку РФ від 26.08.2010 N 761н (ред. від 31.05.2011) "Про затвердження Єдиного кваліфікаційного довідника посад керівників, фахівців та службовців, розділ "Кваліфікаційні характеристики посад працівників освіти", виконує покладені на неї наступні функції:

1. Здійснює керівництво освітньою установою відповідно до законів та інших нормативних правових актів, статуту освітньої установи.
2. Забезпечує системну освітню (навчально-виховну) та адміністративно-господарську (виробничу) роботу освітньої установи.
3. Забезпечує реалізацію федерального державного освітнього стандарту, федеральних державних вимог. Формує контингенти учнів (вихованців, дітей), забезпечує охорону життя і здоров'я під час освітнього процесу, дотримання права і свободи учнів (вихованців, дітей) і працівників освітнього закладу встановленому законодавством Російської Федерації порядку.
4. Визначає стратегію, цілі та завдання розвитку освітньої установи, приймає рішення про програмне планування її роботи, участь освітньої установи в різних програмах та проектах, забезпечує дотримання вимог, що висуваються до умов освітнього процесу, освітніх програм, результатів діяльності освітньої установи та якості освіти, безперервне підвищення якості освіти у освітньому закладі.
5. Забезпечує об'єктивність оцінки якості освіти учнів (вихованців, дітей) в освітньому закладі.
6. Спільно з радою освітньої установи та громадськими організаціями здійснює розробку, затвердження та реалізацію програм розвитку освітньої установи, освітньої програми освітньої установи, навчальних планів, навчальних програм курсів, дисциплін, річних календарних навчальних графіків, статуту та правил внутрішнього трудового розпорядку освітньої установи.
7. Створює умови для впровадження інновацій, забезпечує формування та реалізацію ініціатив працівників навчального закладу, спрямованих на покращення роботи навчального закладу та підвищення якості освіти, підтримує сприятливий морально-психологічний клімат у колективі.
8. У межах своїх повноважень розпоряджається бюджетними коштами, забезпечує результативність та ефективність їх використання.
9. У межах встановлених коштів формує фонд оплати праці з поділом його на базову та стимулюючу частину.
10. Затверджує структуру та штатний розпис освітньої установи.
11. Вирішує кадрові, адміністративні, фінансові, господарські та інші питання відповідно до статуту навчального закладу.

12. Здійснює підбір та розміщення кадрів.
  13. Створює умови безперервного підвищення кваліфікації працівників.
  14. Забезпечує встановлення заробітної плати працівників освітньої установи, у тому числі стимулюючої частини (надбавок, доплат до окладів (посадових окладів), ставок заробітної плати працівників), виплату в повному розмірі належної працівникам заробітної плати у строки, встановлені колективним договором, правилами внутрішнього трудового трудовими договорами.
  15. Вживає заходів щодо забезпечення безпеки та умов праці, що відповідають вимогам охорони праці.
  16. Вживає заходів щодо забезпечення освітньої установи кваліфікованими кадрами, раціонального використання та розвитку їх професійних знань та досвіду, забезпечує формування резерву кадрів з метою заміщення вакантних посад в освітній установі.
  17. Організовує та координує реалізацію заходів щодо підвищення мотивації працівників до якісної праці, у тому числі на основі їх матеріального стимулювання, підвищення престижності праці в освітній установі, раціоналізації управління та зміцнення дисципліни праці.
  18. Створює умови, що забезпечують участь працівників у управлінні освітньою установою.
  19. Приймає локальні нормативні акти освітнього закладу, які містять норми трудового права, зокрема з питань встановлення системи оплати праці з огляду на думку представницького органу працівників.
  20. Планує, координує та контролює роботу структурних підрозділів, педагогічних та інших працівників освітньої установи.
  21. Забезпечує ефективну взаємодію та співпрацю з органами державної влади, місцевого самоврядування, організаціями, громадськістю, батьками (особами, які їх замінюють), громадянами.
  22. Представляє освітній заклад у державних, муніципальних, громадських та інших органах, установах, інших організаціях.
  23. Сприяє діяльності учительських (педагогічних), психологічних організацій та методичних об'єднань, громадських (у тому числі дитячих та молодіжних) організацій.
  24. Забезпечує облік, збереження та поповнення навчально-матеріальної бази, дотримання правил санітарно-гігієнічного режиму та охорони праці, облік та зберігання документації, залучення для провадження діяльності, передбаченої статутом освітньої установи, додаткових джерел фінансових та матеріальних засобів.
  25. Забезпечує подання засновнику щорічного звіту про надходження, витрачання фінансових та матеріальних засобів та публічного звіту про діяльність освітньої установи в цілому.
  26. Виконує правила з охорони праці та пожежної безпеки.
- Таким чином, Кулікова Ірина Олександрівна, 29.03.1975 року народження, обгрунтовано підозрюється у здійсненні громадянином України дій, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-

агресора у закладах освіти, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

Слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
старший лейтенант юстиції

Севастян КУРБАНОВ

ПОГОДЖЕНО

Процесуальний керівник у кримінальному
провадженні – прокурор відділу
захисту інтересів дітей та протидії насильству
Донецької обласної прокуратури

Світлана САВКІВ

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що вноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права і обов'язки вручені, права підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрювана: _____ / Кулікова І.О. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

Захисник: _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ініціали)

___ годин ___ хвилин ____. ____. 2024

Повідомлення про підозру здійснив:

Слідчий слідчого відділу 2 управління

(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях

старший лейтенант юстиції

Севастьян КУРБАНОВ